

Un debat de pel·lícula

Legislar per avançar en la normalització del cinema i acompanyar aquestes mesures amb d'altres per a fomentar la producció van ser les "conclusions de consens" del debat que EL TEMPS va organitzar sobre 'Cinema català/cinema en català'.

GLÒRIA MATAMALA

Una imatge de la mesa: d'esquerra a dreta, Antoni Canet, de l'Associació de Directors Valencians; Isona Passola, de l'Associació de Productors Cinematogràfics i Audiovisuals; el periodista i crític Alex Gorina, que va fer de moderador; i Maite Fontanet, de Barcelona Audiovisual.

Cal avançar pel que fa a la normalització lingüística dels productes cinematogràfics que s'exhibeixen, però aquesta mesura no ha de ser l'única sinó que ha d'anar acompanyada d'un foment de la producció cinematogràfica catalana. Aquesta és, possiblement, l'única conclusió que signarien tots els qui van participar en la taula rodona sobre "Cinema català/cinema en català", que EL TEMPS va organitzar en col·laboració amb la Societat General d'Autors i Editors (SGAE).

Al debat, moderat pel periodista i crític de cinema Alex Gorina,

van assistir, com a convidats, el president de l'Associació de Directors de Cinema Valencians, Antoni Canet; Maite Fontanet en representació de l'associació de productores BA, Barcelona Audiovisual; i Isona Passola, per l'Associació Catalana de Productors Cinematogràfics i Audiovisuals (ACPCA). Per la seva banda, els distribuïdors van declinar la invitació d'EL TEMPS per participar-hi, mentre que els representants dels exhibidors, que inicialment van confirmar la seva assistència, optaren després per no participar en el debat.

Posteriorment, un membre del públic interpretaria que la negativa d'uns i altres es devia al fet que "hi ha posicions que són indefensibles en públic", en referència a les fortes crítiques que aquests dos col·lectius han fet del decret.

Entre el públic hi hagué també representants dels partits polítics amb representació al Parlament de Catalunya, que exposaren els punts de mira de cadascun dels partits en acabar les exposicions dels membres de la mesa. Entre ells, hi havia un representant de la Direcció General de Política Lingüística, Joaquim Manós; Vinyet

Panyella, de CiU; Ferran Mascarell (PSC), Carme Tolosana (IC), Josep Huguet (ERC), Josep Maria Francàs (PP) i Josep Aixalà (PI).

El decret amb exemples. Com va explicar el moderador en la presentació del debat, l'esborrany del decret per fomentar el doblatge del cinema proposa que si d'una pel·lícula com *Armageddon*, que s'ha d'estrenar ara, "es fan 16 o més còpies per Catalunya, la meitat d'aquestes còpies han d'estar doblades al català". Això quant a distribució. Quant a exhibició, el decret vol que per cada tres dies de cinema en castellà, n'hi hagi un de cinema en català, com a mínim: és a dir, que la quota anual d'exhibició sigui d'un 25%.

A més, el decret que prepara el govern de la Generalitat preveu una sèrie de controls i mesures sancionadores per garantir que aquestes normes s'acompleixen. Els tres membres de la mesa es van mostrar, a grans trets, a favor d'aquestes mesures, tot partint de la premissa que el doblatge és sempre una "traïció" a l'obra original.

La més radical en aquest sentit va ser la representant de BA, Barcelona Audiovisual, que proposa que el decret no promogui la normalització lingüística mitjançant el doblatge sinó amb la subtitulació de les versions originals. La quota de subtitulació en català, a més, no pujaria al 25% sinó al 50%. Maite Fontanet va demanar també que les televisions que operen a Catalunya optessin també per la subtitulació. Segons Fontanet, Barcelona Audiovisual va fer aquestes mateixes peticions al director General de Política Lingüística, Lluís Jou, qui "les va trobar fortes i ens va demanar que ens centrèssim en el decret".

També Antoni Canet i Isona Passola van defensar la versió original subtitulada com la millor forma de veure cinema però Passola va recordar que "és una evidència que els nens fins als 14 anys tenen problemes per seguir els subtítols". En la tanda d'intervencions posterior al debat, un crític de cinema present entre el públic, Josep Maria López Llaví, va manifestar,

GLÒRIA MATAMALA

Els partits polítics també hi assistiren: dalt, a l'esquerra, la diputada de CiU, Vinyet Panyella; i, a la dreta, Josep Huguet, diputat d'ERC. A sota, Josep Maria Francàs, del PP; i, al seu costat, Carme Tolosana, d'IC.

després d'advertir que era partidari de les versions originals, que "si a Espanya es dobles les pel·lícules i a Catalunya es subtitules, potser aconseguiríem un efecte contrari: fins i tot hi hauria manifestacions a favor del doblatge".

Com a condició indispensable, però, la Maite Fontanet va demanar a Jou que les produccions catalanes computaren com tres pel·lícules doblades en català. L'objectiu és afavorir la indústria cinematogràfica catalana. En aquest punt, Fontanet coincideix amb Isona Passola, que, com a presidenta de l'ACPCA, ha presentat una esmena al decret amb el mateix objectiu. Segons Passola, el fet que les

pel·lícules catalanes computessin com tres de doblades "tranquil·litzaria els exhibidors, en el sentit que, si tinguessin una pel·lícula catalana durant un mes, ja haurien acomplit la quota". Per altra banda, afegia Passola, aquesta mesura "ens acostaria als distribuïdors, que són la clau de volta de la nostra crisi, ja que els distribuïdors aquí estan segrestats per la indústria americana i difícilment distribueixen pel·lícules del propi país".

Segons va dir la mateixa Isona Passola, les últimes modificacions de l'esborrany del decret que s'han fet públiques, preveuen que les pel·lícules catalanes computin com dues de doblades.

GLÒRIA MATAMALA

GLÒRIA MATAMALA

Dalt, Toni Canet i Isona Passola en un moment del debat. A sota, Ferran Mascarell, del PSC.

El president de l'Associació de Directors Valencians, Antoni Canet, va destacar també la dependència d'exhibidors i distribuïdors a les companyies americanes. Per poder arribar al públic, Canet va haver de distribuir ell mateix la seva última pel·lícula, *La camisa de la serp*, fugint dels canals habituals de distribució. Segons Canet, "molts exhibidors que volien passar la pel·lícula, rebien pressions de les distribuïdores, que els impedien projectar *La camisa de la serp* en cap de setmana". El director valencià es va fer un lloc en les programacions cinematogràfiques amb sessions matinals i amb projeccions els dies laborables. Al Principat, ni tant sols va poder estrenar-la. Canet creu que la quota que el decret proposa és positiva. Tot i preferir les versions originals subtítulades, diu que "ja que es doblen, em sembla molt bé que es doblen al català".

Els polítics i el cinema. Els polítics presents entre el públic protagonitzaren la major part de les intervencions posteriors al debat. Començà Josep Hugueta, diputat d'Esquerra Republicana de Catalunya, qui culpà la Generalitat perquè només un 1,7% del cinema exhibit a Catalunya el 1997 va ser en català. Hugueta criticà que en els últims dos anys, el govern només hagi dedicat 71 milions de pessetes per a promoure el doblatge en català "i que dins d'aquesta xifra hi hagi també diners per a publicitat de pel·lícules molt poc comer-

cial que la distribuïdora mai no hagués promocionat". Amb això, segons Hugueta, només s'afavoreix els interessos de les mateixes distribuïdores "que duen a terme una autèntica colonització econòmica mitjançant un sistema d'oligopoli". El diputat d'ERC va concloure que "aquesta situació ens dona la raó als que volem un estat propi, perquè això a Dinamarca ni es plantejaria".

El secretari de Cultura del PSC i director gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona, Ferran Mascarell, qualificà el decret d'"autoritari i poc solvent". Autoritari "perquè no ha estat consensuat ni amb distribuïdors ni exhibidors ni partits polítics" i "en la qüestió lingüística hem de procurar que no hi hagi fractura social". Mascarell, després de manifestar que el PSC és a favor de les quotes, explicà que "el decret ha fet un perfecte sistema de regadiu i d'aixetes, però no ha previst el pantà d'on ha de sortir l'aigua". Per al representant dels socialistes catalans "ningú no es creu que en sis mesos puguem passar de l'1,8% de quota de mercat al 25%" i si s'intenta aplicar "és possible que ens fem amb la distribució autòctona".

La inviabilitat del decret, segons Mascarell, "prové del fet que el mercat català representa un 0,3% del negoci global de les distribuïdores americanes i poden optar per fer només 15 còpies de les pel·lícules, per no haver de doblar-les".

Vinyet Panyella, de CiU, va advertir que el text que s'ha presen-

Cultura Joventut

TIRA'T DE CAP... AL CAP DE SETMANA

Gaudeix amb la Xarxa d'Albergs de Catalunya d'un dels esports més apassionants: El submarinisme.

Empúries (L'Escala) Preu: 40.215 ptes.
 Juliol / Agost *Descomptes del 10% amb carnet jove

Dies: 1 a 7 / 7 a 13 / 13 a 19 / 19 a 25 / 25 a 31 (de cada mes)

Turisme Juvenil de Catalunya, s.a. TELÉFON INFORMACIÓ I RESERVES 93 483 83 63

tat és només un esborrany, al qual es poden presentar esmenes, i que encara hi ha converses entre la Direcció General de Política Lingüística, els sectors implicats i els partits polítics. "Per tant -va concloure- el decret no és pas autoritari". Panyella va reconèixer que el sector del cinema mou molts més diners que qualsevol altra indústria cultural però, explicà, "CiU també està a favor de la llengua i aquestes són mesures que s'han adoptat en altres països d'Europa".

Carme Tolosana, d'Iniciativa per Catalunya, va defensar que "mentre hi hagi doblatge en castellà, ha d'haver doblatge en català amb garanties de qualitat". Tot i això, criticà també la forma de "lliurar el decret a la societat, perquè no s'ha consultat amb ningú".

L'únic que es va manifestar en contra del decret i de les quotes a tots nivells va ser el representant del Partit Popular, Josep Maria Francàs, que féu una reflexió sobre la "perillositat de relacionar" art i idioma: "quina llengua té una pintura? Quin idioma té la música instrumental?", es va preguntar el popular. Francàs digué que la qüestió del cinema hauria de passar per TV3 "si hi hagués garanties de pluralitat i independència", i demanà que el doblatge en català i les versions subtítulades "cal fomentar-les mitjançant l'ensenyament".

El representant del Partit per la Independència (PI), Josep Aixalà, va resumir el seu punt de mira en una frase: "Benvingut el decret encara que tingui mancances", digué, "perquè l'important és sortir de la situació en què ens trobem".

Un periodista britànic present a la sala va posar la nota exòtica al debat en comparar aquest decret a "un altre que Xavier Trias va promoure fa 10 anys per informar sobre la sida: com que tots els fulls informatius eren en català, ara tenim el major nombre de malalts d'Europa". Diversos assistents al debat xiularen la intervenció, el qualificaren de mentider i negaren les dues afirmacions de l'anglès.

Àlex Milian

XIV Premis Literaris i d'Investigació CIUTAT D'ELX

Condicions Generals

L'Ajuntament d'Elx convoca els Premis Literaris i d'Investigació Ciutat d'Elx, segons les següents bases generals i particulars de cada premi.

1. Les obres aspirants a aquests premis hauran de ser escrites en català-valencià-balear.
2. Els originals, mecanografiats a doble espai i per una sola cara, hauran de ser presentats per triplicat i s'hi farà constar el nom i l'adreça de l'autor i acompanyats d'una declaració formal en què es fa constar que l'obra és inèdita i no ha estat premiada en cap altre certamen.
3. Els premis, llevat de l'investigació, són indivisibles i podran ser declarats deserts.
4. Les obres aspirants a qualsevol d'aquests premis hauran de ser presentades en el Negociat de Cultura de l'Ajuntament d'Elx, carrer Sants Metges, s/n. (Edifici Gran Teatro) 03203 ELX, Tel. 661 13 50 -Fax 661 09 92, fins el 31-7-98.
5. L'organització, una vegada tancat el termini de recepció de les obres, farà públic el nombre i la composició dels diferents jurats, els quals hauran de deliberar sobre totes les obres presentades. La votació final tindrà lloc el dia 9-10-98 en el transcurs d'un acte institucional de lliurament dels Premis Ciutat d'Elx.
6. Els originals presentats i no premiats podran ser retirats pels autors o per persones autoritzades per aquests en el termini de 2 mesos a partir del lliurament oficial dels premis. Una vegada transcorregut aquest termini les obres passaran a l'Arxiu Municipal d'Elx. L'organització no es responsabilitza de les pèrdues ocasionades pel transport.
7. Els concursants, pel fet de ser-ho, accepten íntegrament el contingut de les bases generals i particulars que regeixen aquests premis. En cas de dubte sobre la interpretació de les bases, cada jurat deliberarà allò que considere més just d'acord amb l'organització.

Premi de Poesia "Festa d'Elx"

Aquest premi està dotat amb 250.000 pessetes, quantitat que inclou els drets d'autor corresponents als 2.000 primers exemplars que l'editor podrà realitzar en una o diverses edicions.

L'obra guanyadora serà publicada per l'editorial Tres i Quatre, després de formalitzar el corresponent contracte en la col·lecció "Poesia 3 i 4".

Premi de Narrativa "Antoni Bru"

Aquest premi està dotat amb 1.000.000 de pessetes, quantitat que inclou els drets d'autor dels primers 2.000 exemplars que l'editor podrà realitzar en una o diverses edicions.

L'obra guanyadora serà publicada per l'editorial Tres i Quatre, després de formalitzar el corresponent contracte.

Premi d'Investigació "Baix Vinalopó"

El premi està dotat amb 200.000 pessetes, i a parer del jurat podrà ser fraccionat o declarat desert.

El treball d'investigació guardonat serà publicat pel Departament de Publicacions de l'Ajuntament d'Elx, en la col·lecció que considere més convenient, atenent sempre a les característiques de la investigació.

